

**การพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ของชุมชนตลาดประมง ท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย
อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี**

**The Potential Development on Cultural Tourism of Tha Ruea
Phli Fishing Market Community, Bangplasoi Sub-district,
Muang District, Chonburi Province**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมกัญญา สิงห์กรม
คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี 2) เสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี จำนวน 7,000 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970) ที่ความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความสะดวก (Convenience Random Sampling) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนรวม 30 คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคเอกชน และตัวแทนนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.99$) สำหรับข้อเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาด

ประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านพื้นที่ 2. ด้านการจัดการ 3. ด้านการมีส่วนร่วม 4. ด้านกิจกรรม

คำสำคัญ: ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

The purposes of were 1) to study the needs of tourists toward the cultural tourism of the Tha Ruea Phli Fishing Market Community, Bangplasoi Sub-district, Muang District, Chonburi Province, and 2) to propose the guidelines of potential development on the cultural tourism of the Tha Ruea Phli Fishing Market Community, Bangplasoi Sub-district, Muang District, Chonburi Province. The methodology of research used was the Mixed Method Research between Quantitative Research and Qualitative Research. For Quantitative Research, the data were collected by questionnaires done from 7,000 Thai tourists who were travelling in the Tha Ruea Phli Fishing Market Community. The samples size was determined by using R. V. Krejcie and D. W. Morgan table. The reliability selected was 95% which got the samples size of 364 persons. To prevent from the error of data collection, therefore the researcher determined the sample size of 400 persons. The method used was Convenience Random Sampling. For Qualitative Research, the data were collected by In-Depth Interview from the important informants consisting of the community leaders, government officers, private officers, and representatives of tourists, 30 persons totally. The method used was Purposive Sampling. The data analysis for Quantitative Research included Mean and Standard Deviation, and the data analysis for Qualitative Research included Content Analysis.

The research result revealed that the needs of Thai tourists toward the cultural tourism of Tha Ruea Phli Fishing Market Community, Bangplasoi Sub-district, Muang District, Chonburi Province as overall image and each aspect were as follows: the overall image was at a moderate level ($\bar{X} = 3.99$), which included, the need of Safety and Security aspect, and Marketing aspect, with equal average score ($\bar{X} = 4.01$), secondly was the Infrastructure aspect, with average score of 4.00, and the activities in cultural tourism destinations, with the average score of 3.95, respectively. For the recommendations of guidelines for potential development on cultural tourism of Tha Ruea Phli Fishing Market Community, Bangplasoi Sub-district, Muang District, Chonburi Province consisted of 4 aspects as follows:

1. Area aspect
2. Management aspect
3. Participation aspect
4. Activity aspect

Keywords: Potential of cultural tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่เจริญเติบโต และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย จากภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงทำให้หลายองค์กรให้ความสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชน ซึ่งมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต วิธีการทำมาหากิน ที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน ที่เป็นการยากที่จะลอกเลียนแบบ เป็นเอกลักษณ์ที่มีคุณค่าให้คนเข้าไปศึกษาและเรียนรู้ เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างมูลค่า และสร้างรายได้ให้กับชุมชน

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้การท่องเที่ยวเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง โดยมีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 เรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายแรก เพื่อให้เกิดการจ้างงาน การสร้างรายได้ และถ่ายทอดความเจริญไปสู่ภูมิภาค จึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ และช่วยให้เกิดการกระจายรายได้สู่ประชาชนในทุกส่วน ที่มีสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งยังสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ ทำให้ได้เป็นที่รู้จักของนานาประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นภูมิปัญญาของชุมชนที่สามารถพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์และสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีดังนี้ 1) ประวัติศาสตร์ และร่องรอยทางประวัติศาสตร์ 2) โบราณคดีและ

พิพิธภัณฑ์ 3) งานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิม 4) ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด รูปปั้น และแกะสลัก 5) ศาสนารวมถึงพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนา 6) ดนตรี การแสดงละคร ภาพยนตร์ 7) ภาษา และวรรณกรรม 8) วิถีชีวิต เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหาร 9) ประเพณี วัฒนธรรมพื้นบ้าน เทศกาลต่างๆ เป็นต้น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548 : 286-288)

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ที่ดำเนินการโดยชุมชน เรียกว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism : CBT) เป็นการจัดการท่องเที่ยวหรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นที่อาศัยคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์และก่อให้เกิดรายได้ของชุมชน ทั้งยังเป็นภูมิปัญญาของชุมชนที่สามารถพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์และสร้างรายได้ให้กับชุมชน (นรินทร์ สังข์รักษา, 2554 : 197-198)

ประเทศไทยมีมรดกทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจมากมาย อาทิเช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน ตลอดจนประวัติศาสตร์เมืองเก่าหรือเมืองโบราณ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่นโดยได้นำไปเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ สามารถสร้างรายได้และฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน เนื่องจากการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่างๆ ซึ่งนำไปสู่การจ้างงานและการสร้างอาชีพทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรงและการจ้างงานในภาคอื่นๆ เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนและท้องถิ่น (มณฑาวดี พูนเกิด, 2554)

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงอยู่บนฐานคิดทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างรายได้และฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน ดังนั้นหากประเทศไทย

ยังรู้ไม่เท่าทัน โดยไม่ให้ความสำคัญเนื้อในแห่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น จะทำให้เกิดความสูญเปล่าของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมนอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นการแสดงพฤติกรรมทางสังคมของคนรุ่นใหม่ หากการท่องเที่ยว การรักษามรดกทางวัฒนธรรมนั้นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวมีความสำคัญ จึงจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจ และสื่อความหมายให้ถึงแก่นแท้หรือเนื้อในแห่งประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังต้องทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจในคุณค่ารักและหวงแหนในประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ (Historical environmental) ให้เสมือนเป็นทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเอง กอปรกับปัจจุบันรูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีได้เปลี่ยนไปสู่การท่องเที่ยวแบบมวลชน (Mass Tourism) เน้นปริมาณนักท่องเที่ยวและการเพิ่มขึ้นทางเศรษฐกิจ (ปัทมทิญา สิงห์คราม, 2557)

ตลาดประมงท่าเรือพลี เป็นสถานที่จัดในรูปแบบตลาดนัด เปิดตามนโยบายด้านการฟื้นฟูตลาดประมงของอำเภอเมืองชลบุรี เพื่อส่งเสริมการค้าอาหารทะเล การประกอบอาชีพประมง เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนชาวเลให้เพิ่มมากขึ้น โดยครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางปลาสร้อย มะขามหย่ง บ้านโหนด บางทราย และตำบลบ้านสวน (แผนและนโยบายเทศบาลอำเภอเมือง, 2556) กรอบกับพื้นที่ดังกล่าวมีประชาชนอาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประกอบอาชีพประมงเชิงอนุรักษ์โดยใช้เรือขนาดเล็กและอุปกรณ์แบบภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจับกุ้ง หอย ปู ปลา จนเป็นสินค้าและเอกลักษณ์

ของชาวชลบุรี เป็นต้น ปัจจุบันปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประกอบกับเกิดภาวะเสื่อมโทรมของพื้นที่ทำให้ตลาดประมงที่มีความรุ่งเรืองในอดีตกลายเป็นตลาดร้างไร้ผู้คนและนักท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรีจึงมีนโยบายให้ฟื้นฟูตลาดประมงของอำเภอเมืองชลบุรี เพื่อส่งเสริมการค้าอาหารทะเล การประกอบอาชีพประมง เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนชาวเลให้เพิ่มมากขึ้น และเพื่อสนองนโยบายของจังหวัดและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เทศบาลเมืองชลบุรีจึงได้ร่วมกันทำโครงการตลาดประมงท่าเรือพลีชลบุรี เพื่อพัฒนาตลาดประมงให้กลับมาเป็นตลาดอาหารทะเลที่ได้รับความนิยมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับประชาชน ในชุมชนชาวเลให้เพิ่มมากขึ้น และพัฒนาตลาดประมงให้กลับมาเป็นตลาดอาหารทะเลที่นิยมเหมือนในอดีตอีกครั้ง และส่งเสริมให้ตลาดประมงท่าเรือพลีเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดชลบุรี

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมานั้น การพัฒนาชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลีให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแห่งใหม่ของจังหวัดชลบุรี จึงเป็นเรื่องท้าทาย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจและต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อตอบโจทย์ของการวิจัยในครั้งนี้ว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่สอดคล้องกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป

คำถามของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้มีคำถามในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี เป็นอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
พื้นที่ในการศึกษาวิจัย คือ ชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตั้งอยู่ซอยท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นชุมชนตลาดเก่าแก่ มีประชาชนอาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเป็นส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพประมงเชิงอนุรักษ์โดยใช้เรือขนาดเล็กและอุปกรณ์แบบภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจับกุ้ง หอย ปู ปลา จนเป็นสินค้าและเอกลักษณ์ของชาวชลบุรี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าว

สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดชลบุรีได้ ดังนั้นจึงเลือกเป็นพื้นที่เป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ในการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี กลุ่มประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี จำนวน 7,000 คน (สำนักงานสถิติเทศบาลเมืองชลบุรี. 2558)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (R. V. Krejcie and D. W. Morgan) ทั้งนี้จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 7,000 คน โดยเลือกความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้มีจำนวน 364 คน แต่เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล จึงกำหนดขนาดตัวอย่างให้มีจำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความสะดวก (Convenience Random Sampling)

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนรวม 30 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาชุมชน และการท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคเอกชน และตัวแทน

นักท่องเที่ยว เพื่อเก็บข้อมูลศักยภาพการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี
ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 ขอบเขตด้านศักยภาพทางการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมง
ท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัด
ชลบุรี โดยแบ่งเกณฑ์ในการพิจารณาทั้งหมด 8 ด้าน
อันได้แก่ 1) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว 2) ความสะดวก
ในการเข้าถึง 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) ข้อจำกัด
ในการรองรับนักท่องเที่ยว 5) สภาพแวดล้อม 6) ความ
มีชื่อเสียง 7) กิจกรรมท่องเที่ยว และ 8) การมีส่วนร่วม
ของชุมชน

3.2 ขอบเขตด้านความต้องการของ
นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ
ชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย
อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด
4 ด้าน อันได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้าน
กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว 3) ด้านสวัสดิภาพและ
ความปลอดภัย และ 4) ด้านการตลาด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบ
มาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ประมาณค่า
5 ระดับ เรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมง
ท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัด
ชลบุรี โครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อ
คำถาม 3 ส่วน ซึ่งเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบ
หาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

วัตถุประสงค์ (The Index of Item Objective
Congruence) และได้ทดลองใช้ (Try Out) กับ
นักท่องเที่ยวที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง
แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์
เท่ากับ 0.95

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบความต้องการของนักท่องเที่ยว
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนตลาด
ประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือ
จังหวัดชลบุรี
2. ได้แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบล
บางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี
3. ได้ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคตพึงพา
ตนเองได้ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรการ
ท่องเที่ยว สามารถรักษามรดกทางการท่องเที่ยวให้
วิธีดำเนินการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

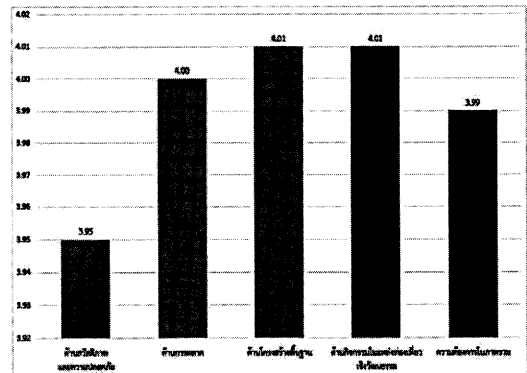
1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการของ
นักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบล
บางปลาสร้อย อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี สรุปดังนี้
ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.99$) โดยมีความต้องการด้านสวัสดิภาพและ
ความปลอดภัย และ ด้านการตลาด ($\bar{X} = 4.01$) ซึ่ง
เท่ากัน รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.00$)
และด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) โดยมีความต้องการป้ายบอกทาง/ป้ายสื่อความหมาย มากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ร้านก๋วยเตี๋ยว ($\bar{X} = 4.08$) และร้านอาหารจานด่วน (Fast Food) ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม พบว่า มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.95$) โดยมีความต้องการกิจกรรมการประมง ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือกิจกรรมการพูดภาษาถิ่น ($\bar{X} = 4.05$) และกิจกรรม การบูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่นกับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย พบว่า มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) โดยมีความต้องการความปลอดภัยในการเยี่ยมชมและใช้สถานที่ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาคือความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ($\bar{X} = 4.03$) และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ

ด้านการตลาดพบว่า มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) โดยมีความต้องการ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและการนำเสนอจุดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ($\bar{X} = 4.04$) ซึ่งเท่ากัน รองลงมาคือ การแสดงเอกลักษณ์ในวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.00$) และการเผยแพร่ โฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ

ภาพ 1 ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมง
ท่าเรือพลี

2. ผลการศึกษาการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี สรุปดังนี้

2.1 ด้านพื้นที่

2.1.1 สถานที่จัดงานมีความเหมาะสมมากเนื่องจากเป็นพื้นที่ดั้งเดิม เป็นแหล่งกำเนิดของวิถีชีวิต มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

2.1.2 ระบบการคมนาคมขนส่งในการเข้างานมีความสะดวกสบายระดับปานกลาง เพราะใช้รถส่วนบุคคล การจราจรติดขัดเป็นบางจุดเนื่องจากมีทั้งนักท่องเที่ยว และรถ จำนวนมากแต่สถานที่คับแคบ

2.1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ในการจัดงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นป้ายบอกทาง แผนผังพื้นที่การจัดงาน การประชาสัมพันธ์ และบริการห้องสุขา มีความเหมาะสมปานกลาง ป้ายบอกทางหรือป้ายประชาสัมพันธ์มี

ขนาดเล็ก และไม่มีค่านาสนใจ จึงทำให้นักท่องเที่ยว มองไม่เห็น ส่วนบริการสุขา นั้น เนื่องจากบริการรถ สุขามีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการด้านพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เนื่องจากพื้นที่มีจำกัด และไม่สามารถเปลี่ยนสถานที่จัดงานได้ ดังนั้นควรมีการจัดการด้านการจราจรในช่วงต่างๆ จัดที่จอดรถให้สำหรับนักท่องเที่ยว และมีรถรับส่งจากจุดจอดรถเข้าไปในตลาดเพื่อความสะดวกสบายซึ่งช่วยลดปัญหาการจราจรติดขัด และการจัดพื้นที่สำหรับร้านค้าซึ่งมีจำนวนมากให้เหมาะสม และเพิ่มปริมาณของรถสุขาเคลื่อนที่หรือสร้างห้องสุขาชั่วคราวเพิ่มเติม

2.2 ด้านการจัดการ

2.2.1 งบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสมปานกลางและต้องใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากงบประมาณมีความจำกัด และระบบการเบิกจ่ายเงินเป็นไปด้วยความยากลำบาก ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

2.2.2 การนำคนหรือหน่วยงานต่างๆ เข้ามาร่วมเที่ยวชมตลาดและวิถีชีวิตชาวประมง สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้มาก

2.2.3 ปริมาณวัตถุดิบในท้องตลาดเพียงพอและมีคุณภาพ มีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลเลหามาได้อีก มีบางชนิดมีจำนวนจำกัดจึงทำให้ต้องเลือกวัตถุดิบที่มีราคาถูก คุ่มค่า และใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2.2.4 การบริหารจัดการอยู่ในการควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานจนกระทั่งงานเสร็จสมบูรณ์ เกิดปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานบ้างครั้ง

ขั้นตอนการประสานงานระหว่างหน่วยงานมีความล่าช้าและไม่ได้ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร และควรมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ชุมชนมีส่วนร่วม เช่น 1) ร่วมคิดกิจกรรม 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมตัดสินใจ 4) ร่วมดำเนินการ 5) ร่วมติดตามประเมินผล 6) ร่วมสนับสนุนทุน/แรงงาน ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นก็มีส่วนให้เป็นการนำสินค้า ได้แก่ผลิตภัณฑ์ทางทะเล มาจำหน่ายเพื่อจะได้เป็นช่องทางเผยแพร่สินค้าของชุมชน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน และคำนึงถึงความต้องการของชุมชน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

2.4 ด้านกิจกรรม

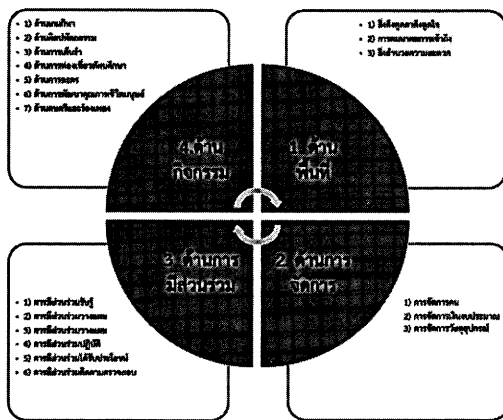
2.4.1 กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวทัศนศึกษาวัฒนธรรมวิถีชีวิต ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

- 1) เป็นกิจกรรมที่มีความเพลิดเพลิน
- 2) เป็นกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี
- 3) สร้างรายได้ให้ชุมชนในท้องถิ่น
- 4) กระตุ้นให้เกิดการใช้และให้ชุมชนมีรายได้
- 5) นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน

2.4.2 กิจกรรมด้านดนตรีและการร้องเพลง ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีความกล้าแสดงออก 2) สร้างบรรยากาศในงานให้มีความสนุกสนานไม่เงียบเหงา 3) มีการอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน 4) สร้างความบันเทิง ให้ผู้ร่วมงาน 5) เป็นสีสันของงาน

ดังนั้นกิจกรรมด้านดนตรีและการร้องเพลง

การประกวดวงดนตรีลูกทุ่ง การแสดงดนตรีพื้นเมือง การแสดงคอนเสิร์ตร่วมสมัย เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมและเป็นการสร้างความบันเทิง ทำให้ภายในงานไม่เงียบเหงา

ภาพ 2 สรุปรูปการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี

อภิปรายผล

1. ความต้องการของนักท่องเที่ยว มีลำดับความต้องการ คือ อันดับที่ 1 คือ ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย และด้านการตลาด ซึ่งเท่ากัน อันดับที่ 2 คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อันดับที่ 3 คือ ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามลำดับ ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการกำหนดศักยภาพหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1.1 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ ความสำคัญทางลัทธิและศาสนา บรรยากาส สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ และวิถีชีวิต

1.2 ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ สภาพของเส้นทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง

ระยะเวลาจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว

1.3 สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พัก แรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่างๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการรักษาความปลอดภัย

1.4 สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ ระบบนิเวศ และสภาพอื่นๆของแหล่งท่องเที่ยว

1.5 ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดด้านพื้นที่ ข้อจำกัดทางด้านบริการ สาธารณูปโภค ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

1.6 ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักของแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งเที่ยวนอกจากนี้ เกณฑ์ในการพิจารณาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ที่ครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านพื้นที่ คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะหรือมีความเป็นเอกลักษณ์ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ สถานที่ที่มีความเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศวัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่น รวมทั้งต้องมีปัจจัยอื่นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะภูมิทัศน์ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) ด้านการจัดการ คือ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวในพื้นที่ การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และการจัดการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับ

3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ คือ การพิจารณาถึงความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว การสร้างจิตสำนึกและการให้การศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม

4) ด้านการมีส่วนร่วม คือ การพิจารณา

ว่าองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง และประชาชนในท้องถิ่นมีความพอใจหรือสนใจที่จะให้แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่

ดังนั้นในการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 8 ด้าน ได้แก่คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว สภาพแวดล้อม ความมีชื่อเสียงกิจกรรมท่องเที่ยว และ การมีส่วนร่วมของชุมชน

นอกจากนี้ยังสนับสนุนนิยามการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ของ พยอมน ธรรมบุตร. (2548: 1) ที่กล่าวถึงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวจะสนใจวิถีชีวิตมรดกวัฒนธรรม ศิลปะ อนุสาวรีย์และ กิจกรรมนันทนาการของชุมชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวจะเยี่ยมชมและศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปะ มหกรรมและงานแสดงสินค้าหัตถกรรม พิพิธภัณฑ์ทุกประเภท ศิลปะการแสดงและทัศนศิลป์ ตลอดจนแหล่งมรดกต่างๆ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเข้าสัมผัสเพื่อแสวงหาประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมจากพื้นที่ๆ เข้าไปท่องเที่ยว การเยี่ยมชมแหล่งศิลปะของชุมชนพื้นเมืองของท้องถิ่นตลอดจนมีส่วนร่วมในงานเฉลิมฉลองขนบธรรมเนียมพิธีกรรมของชนเผ่าพื้นเมือง นอกจากนี้วัฒนธรรม” คือ สิ่งที่มีผลต่อความเชื่อ สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ สิ่งนั้นจะก่อให้เกิดโลกทัศน์ที่มนุษย์สามารถตีคุณค่า แล้วเลือกเอาคุณค่านั้นๆ มาเป็นค่านิยมในการดำเนินชีวิตที่แสดงออกในรูปของระบบกิจกรรม ในที่สุดก็จะเกิดเป็นการใช้พื้นที่ หรือ

ระบบที่ตั้ง (Amos Goor and Tamar Rapoport. 1997) ซึ่งวัฒนธรรมอันล้ำค่า และนำไปสู่การเปิดตลาดใหม่ (Chaudhuri and Dutta. 2010) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ กาญจนกิจ. (2557: 159) เรื่อง นันทนาการและ อนุสาวรีย์ท่องเที่ยว กล่าวว่านักท่องเที่ยวต่างชาติและในประเทศมีความสนใจเป็นพิเศษ เกี่ยวกับวิถีชีวิตและการแต่งกายของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น หรืออาจเรียกว่าประเพณีและชีวิตพื้นบ้านการท่องเที่ยวโดยรวมในปัจจุบัน พบว่าปัจจัยสำคัญของอัตราการเติบโต ได้แก่ เทศกาลและงานประเพณีต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวที่สนใจ ที่จะศึกษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในแต่ละพื้นที่ เดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาวัฒนธรรมงานประเพณีวังควายของจังหวัดชลบุรี

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

2.1 ด้านพื้นที่ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นสอดคล้องกัน ว่าสถานที่ที่มีความเป็นอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ แต่ควรจัดหาที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยว และจัดหาบริการรับส่งนักท่องเที่ยวระหว่างที่จอดรถ กับสถานที่จัดงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทิกา หิรัญเทศ. (2556: 95) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า ควรมีการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นหลัก และควรพัฒนาศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เรื่องการมี ขนส่งสาธารณะรับ-ส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย และ

ยังสอดคล้องกับ วชิษฐา เปี่ยมสกุล และสุชาติ ทวีพรปฐมกุล. (2556: 120-121) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดขอนแก่น พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการ ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง และสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมาก การคมนาคมเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยวที่สำคัญเพราะทำให้เกิดการเดินทางทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2557: 122) เรื่องพฤติกรรมนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่ต้องอาศัยแรงกายมาก สามารถเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวก ง่ายตาย เช่นสามารถขับรถเข้าไปจอดในลานจอดรถของแหล่งท่องเที่ยวได้ และเดินทางไม่มาก ไม่ต้องเดินไกลหรือลำบากในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ด้านการจัดการ การแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน ประสานงานผู้ที่รับผิดชอบในฝ่ายต่างๆ ล่วงหน้ามีการสรุปงานให้ผ่านการเห็นชอบจากมติในที่ประชุมแล้วดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ สอดคล้องกับ Misiura. (2006) ได้กล่าวถึงการที่จะให้ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจัดการกับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสมดุลย์กันระหว่างการทำธุรกิจกับการอนุรักษ์เพื่อให้เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ อัจฉราภรณ์ แก้วเกียรติยศ และสุชาติ ทวีพรปฐมกุล. (2556: 138) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก สังฆมณฑลราชบุรี กล่าวว่า แนวทางในการจัดการท่องเที่ยวในศาสนาคริสต์นั้น

ควรเป็นการจัดการร่วมกันระหว่างบาทหลวงคริสตชนประจำโบสถ์โดยมีการจัดประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดบุคลากรของชุมชนในการทำหน้าที่คอยให้ความรู้และความเข้าใจในการเยี่ยมชม หรือการประสานงานเพื่อติดต่อประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ

2.3 ด้านกิจกรรมและกระบวนการ

การวางแผนการท่องเที่ยวควรเริ่มจากกิจกรรมของคนเข้ามาแหล่งท่องเที่ยวและต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อหากิจกรรมของนักท่องเที่ยว สิ่งที่สำคัญคือสามารถหาความชัดเจนของความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ตลอดจนความสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มการเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมได้ การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่เฉพาะเจ้าบ้าน (Host) หรือคนในท้องถิ่นเท่านั้นยังรวมถึงแขก (Guest) หรือนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในท้องถิ่น (Gunn .1994)

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ใน

ทุกๆ ด้านควรจัดให้มีพื้นที่จำหน่ายสินค้าชุมชนในบริเวณตลาดเพื่อจะได้เป็นช่องทางเผยแพร่สินค้าของชุมชน และเป็นการสร้างรายได้ ให้กับชุมชน และเป็นแรงจูงใจให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ อิทธิพล โกมล (2553: 42) เรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาบ้านวังน้ำมอกจังหวัดหนองคาย ได้กล่าวว่า รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านวังน้ำมอกนั้นจากปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน ประเพณีวัฒนธรรมการรวมกลุ่มของชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติ ชาวบ้านมีกระบวนการในการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคส่วนต่างๆ อย่างเป็นระบบในการประชาคมชาวบ้านในโอกาสต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ

ให้เกิดกับชุมชน ให้มีการแสดงความคิดเห็น เสนอแนวคิดเพื่อให้กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น จากความคิดร่วมกันของชุมชนบ้านวังน้ำมอก มีการศึกษาดูงานด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนที่อื่นซึ่งจะทำให้ชาวบ้านค้นพบต้นทุนเดิมที่มีอยู่แล้วทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม มีทรัพยากร ธรรมชาติป่าไม้และแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เกิดแนวคิดร่วมกันในการที่จะพัฒนาฟื้นฟูอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าอยู่แล้วในชุมชนมาเป็นจุดขายในกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาของชุมชน แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ หลิมไพโรจน์. (2554: 368-369) เรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัดนครราชสีมา ได้กล่าวไว้ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการขาย/จำหน่าย

สินค้า พื้นถิ่น อาหาร เครื่องดื่มของที่ระลึก ผลผลิตทางการเกษตร ให้กับนักท่องเที่ยวบริเวณจุดพัก ระหว่างการท่องเที่ยวหรือทางเข้า และออก เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ลดการย้ายถิ่นฐานของประชาชน ทำให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนถิ่นที่อยู่ของตน และเกิดการพัฒนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยวระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยจุดสนใจในการตัดสินใจซื้อสินค้าในตลาดประมงท่าเรือพลี
3. กลยุทธ์ทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนตลาดประมงท่าเรือพลี

บรรณานุกรม

- นรินทร์ หลิมไพโรจน์. (2554). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว). คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2557). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: เพรินซ์ฮาลอง พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปัทมทิยา สิงห์คราม. (2557). ปริญญานิพนธ์เรื่องการศึกษาวิจัยและพัฒนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างปรากฏการณ์ในการพลิกฟื้นประวัติศาสตร์พันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร. สาขาวิชาการกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พยอม ธรรมบุตร. (2548). เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณฑาดี พูลเกิด. (2554, มกราคม-มีนาคม). การพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อความยั่งยืน. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา. หน้า 70-80.

- วชิษฐา เปี่ยมสกุล และสุชาติ ทวีพรปฐมกุล. (2556). วารสารวิชาการสถาบันการพลศึกษา. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส.
- วันทิกา ทิรัญเทศ. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2557). นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉราภรณ์ แก้วเกียรติยศ และสุชาติ ทวีพรปฐมกุล. (2556). วารสารวิชาการสถาบันการพลศึกษา. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส.
- อิทธิพล โกมล. (2553). รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษา บ้านวังน้ำมอกจังหวัดหนองคาย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement.
- Amos Goor and Tamar Rapoport. (1997). Enhancing creativity in an informal educational framework. Journal of Educational Psychology vol. 69 issue 5 October 1977.
- Chaudhuri, K.N. (1965). The English East India Company : The Study of an Early Joint-Stock Company. 160-1640. London : Thomas Nelson.
- Dutta, K.K. (1965). Shah Alam and the East India Company. Calcutta : World Press
- Gunn, C. A. (1994). Environmental design and landuse. In Travel tourism and hospitality research a handbook for managers and researchers. New York: John Wiley & Sons.
- Misiura, S. (2006). Heritage marketing. Oxford, UK: Butterworth-Heinemann.

Academic Journal Institute of Physical Education

